

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI BIERZWIENNA DŁUGA

NA LATA 2009-2016

GMINA KŁODAWA

Urząd Miasta i Gminy

ul. Dąbska 17

62-650 Kłodawa

tel. (0-63) 27 30 622

urząd@kłodawa.wlkp.pl

<http://kłodawa.wlkp.pl>

marzec 2009

SPIS TREŚCI

WSTĘP	4
1. OBSZAR I CZAS REALIZACJI PLANU ROZWOJU MIEJSCOWOŚCI	7
2. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI, W KTÓREJ BĘDZIE REALIZOWANA OPERACJA	8
2.1. Położenie, przynależność administracyjna	8
2.2. Liczba ludności	9
2.3. Powierzchnia i zagospodarowanie przestrzenne	9
2.4. Historia miejscowości ze szczególnym uwzględnieniem wydarzeń mających wpływ na powstanie układu przestrzennego	9
3. INWENTARYZACJA ZASOBÓW SŁUŻĄCYCH ODNOWIE MIEJSCOWOŚCI	11
3.1. Zasoby przyrodnicze	11
3.1.1. Gleby, wody, surowce mineralne	11
3.1.2. Świat roślinny i zwierzęcy	11
3.2. Dziedzictwo kulturowe, zabytki	11
3.3. Infrastruktura społeczna	13
3.3.1. Placówki oświatowe i kulturalne	13
3.3.2. Infrastruktura turystyczna, sportowa i rekreacyjna	14
3.3.3. Ochrona zdrowia	15
3.3.4. Ochrona przeciwpożarowa	15
3.3.5. Obiekty religijne	15
3.4. Infrastruktura techniczna	15
3.4.1. Wodociągi i zaopatrzenie w wodę	15
3.4.2. Kanalizacja i gospodarka ściekowa	15
3.4.3. Gospodarka odpadami stałymi	15
3.4.4. Gazyfikacja – zaopatrzenie w gaz	16
3.4.5. Telefonizacja	16
3.4.6. Drogownictwo i komunikacja	16
3.4.7. Sytuacja mieszkaniowa	16
3.5. Gospodarka i rolnictwo	16
3.5.1. Bezrobocie	16
3.5.2. Przedsiębiorstwa	16
3.6. Działające organizacje pozarządowe	16
3. INWENTARYZACJA ZASOBÓW, SŁUŻĄCYCH ODNOWIE MIEJSCOWOŚCI	18
5. DIAGNOZA AKTUALNEJ SYTUACJI BIERZWIENNEJ DŁUGIEJ – JACY JESTEŚMY?	20
6. OCENA MOCNYCH I SŁABYCH STRON MIEJSCOWOŚCI BIERZWIENNA DŁUGA	22
7. WIZJA STANU DOCELOWEGO – JAKA MA BYĆ BIERZWIENNA DŁUGA ZA KILKA LAT?	23
8. OPIS PLANOWANYCH ZADAŃ INWESTYCYJNYCH I PRZEDSIĘWZIĘĆ AKTYWIZUJĄCYCH SPOŁECZNOŚĆ LOKALNĄ	25

<u>8.1. Specyfikacja celów oraz zadań i przedsięwzięć rozwojowych.....</u>	<u>25</u>
<u>8.2. Priorytetyzacja i opis zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć aktywizujących społeczność</u> <u>28</u>	
<u>8.3. Opis projektu, uwzględniającego finansowanie w ramach Programu Rozwoju Obszarów</u> <u>Wiejskich.....</u>	<u>32</u>
<u>9. ZGODNOŚĆ STRATEGII MIEJSCOWOŚCI ZE STRATEGIĄ ROZWOJU GMINY.</u>	<u>34</u>
<u>10. WDRAŻANIE PLANU ODNOWY MIEJSCOWOŚCI.....</u>	<u>36</u>
<u>11. MONITOROWANIE, OCENA, AKTUALIZACJA I KOMUNIKACJA SPOŁECZNA</u> <u>37</u>	
<u>12. SPIS TABEL.....</u>	<u>39</u>
<u>13. SPIS RYSUNKÓW.....</u>	<u>39</u>

WSTĘP

Plan Odnowy Miejscowości Bierzwienna Długa jest dokumentem, stanowiącym załącznik do wniosku w przypadku ubiegania się o środki strukturalne w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013, działanie „Odnowa i rozwój wsi”.

Beneficjentem tego działania są:

- 1) Jednostki samorządu terytorialnego
- 2) Instytucje kultury, dla których organizatorami są jednostki samorządu terytorialnego
- 3) Osoby prawne lub jednostki organizacyjne, nie posiadające osobowości prawnej, działające na podstawie przepisów o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w RP, o stosunku Państwa do innych kościołów i związków wyznaniowych oraz o gwarancjach wolności sumienia i wyznania
- 4) Organizacje pozarządowe o statusie organizacji pożytku publicznego w rozumieniu ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, której cele statutowe są zbieżne z celami działania „Odnowa i rozwój wsi” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.

Ostatecznymi beneficjentami są mieszkańcy miejscowości, należących do gmin wiejskich, miejsko-wiejskich i miejskich w wyłączeniu miast, liczących więcej niż 5.000 mieszkańców.

Realizacja powyższego działania ma na celu:

- podniesienie standardu życia i pracy na wsi
- podniesienie atrakcyjności turystycznej
- wzrost atrakcyjności inwestycyjnej
- zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych
- rozwój tożsamości społeczności wiejskiej i zachowanie dziedzictwa kulturowego.

W ramach działania wspierane będą projekty, obejmujące przede wszystkim:

- realizację inwestycji w zakresie modernizacji i wyposażenia obiektów, pełniących funkcje kulturalne, rekreacyjne i sportowe
- odnowę obiektów zabytkowych, charakterystycznych dla tradycji budownictwa wiejskiego regionu i ich adaptacji na cele publiczne
- modernizację przestrzeni publicznej na wsi
- publiczną infrastrukturę przyczyniającą się do rozwoju funkcji turystycznych wsi oraz działania związane z promocją regionu.

Istotny element tego działania stanowi pobudzanie aktywności środowisk lokalnych i stymulowanie współpracy na rzecz rozwoju i promocji wartości, związanych z miejscową specyfiką społeczną, kulturową i przyrodniczą.

W Rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 lutego 2008 roku w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 jest mowa o tym, że wnioskodawca, będący gminą, dołącza do wniosku między innymi Plan Odnowy Miejscowości wraz z opisem planowanych do realizacji zadań, zawierający w szczególności:

1. Charakterystykę miejscowości, w której będzie realizowana operacja
2. Inwentaryzację zasobów służących odnowie miejscowości
3. Ocenę mocnych i słabych stron miejscowości, w której będzie realizowana operacja
4. Opis planowanych zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć aktywizujących społeczność lokalną w okresie, co najmniej 7 lat od dnia przyjęcia planu odnowy miejscowości, w kolejności wynikającej z przyjętych priorytetów rozwoju miejscowości, z podaniem szacunkowych kosztów ich realizacji

Niniejszy Plan Odnowy Miejscowości spełnia powyższe wymagania. W ramach Planu opisane są zasoby miejscowości, wypracowana na forum zebrań wiejskich wizja rozwoju wsi oraz zestaw celów strategicznych wraz z priorytetami rozwoju. Niniejszy Plan wskazuje także zgodność proponowanych działań ze strategią rozwoju zawartą w Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Kłodawa.

Niniejszy Plan Odnowy Miejscowości spełnia powyższe wymagania. W ramach Planu opisane są zasoby miejscowości, wypracowana na forum zebrań wiejskich wizja rozwoju wsi oraz zestaw celów strategicznych wraz z priorytetami rozwoju. Niniejszy Plan wskazuje także zgodność proponowanych działań ze strategią rozwoju zawartą w Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Kłodawa.

Niniejszy plan został przygotowany z udziałem mieszkańców miejscowości. Polegał on na:

1) Spotkaniach mieszkańców miejscowości Bierzwienna Długa w dniach: 4 marca 2008 r., 15 kwietnia 2008 r., 2 lutego 2009 r., 3 lutego 2009 r., 23 marca 2009 r. oraz zawiązaniu się na pierwszym spotkaniu Grupy Odnowy Miejscowości. Podczas spotkań, w których uczestniczyli również: Burmistrz Kłodawa, pracownicy Urzędu Miasta i Gminy Kłodawa oraz radni z okręgu, w którym znajduje się miejscowość Bierzwienna Długa dokonano następujących czynności:

- uzupełniono i zinterpretowano dane do części raportowej planu,
- oceniono posiadane zasoby oraz przygotowano propozycję analizy SWOT,
- przygotowano propozycję wizji rozwoju miejscowości,
- sporządzono zestawienie planowanych zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć aktywizujących społeczność, którą następnie uporządkowano w kolejności, wynikającej z przyjętych priorytetów rozwoju; dla każdego przedsięwzięcia określono zakres rzeczowy oraz zaproponowano czas i koszty realizacji.

2) Podczas Zebrań Mieszkańców uczestnicy spotkania zgłaszali swoje uwagi, które były przegłosowywane, a te, które uzyskały akceptację większości, były na bieżąco uwzględniane w treści planu. Dotyczyły one zarówno szczegółowego zakresu realizacji poszczególnych zadań, jak i kolejności. Ostateczna kolejność została przegłosowana. Plan został przyjęty przez Zebranie Wiejskie Sołectwa Bierzwienna Długa na spotkaniu w dniu 23 marca 2009 roku .

Za najważniejsze dla miejscowości uznano realizację następujących zadań:

- 1) Rozbudowa i remont świetlicy wiejskiej
- 2) Budowa sieci kanalizacyjnej
- 3) Poprawa stanu dróg
- 4) Organizacja w okresie letnim Targów Produktu Lokalnego, z nastawieniem zwłaszcza na przejezdnych turystów
- 5) Zorganizowanie w Parku nad stawami cyklicznej imprezy z okazji Nocy Świętojańskiej
- 6) Organizacja kursów z zastosowaniem metody e-learningu języka angielskiego
- 7) Organizacja letnich zajęć sportowo- rekreacyjnych dla dzieci w wieku przedszkolnym- w okresie żniw
- 8) Organizacja zawodów w kowalstwie artystycznym
- 9) Sołecki przegląd piosenki folklorystycznej
- 10) Gazyfikacja miejscowości.

Plan Odnowy Miejscowości został opracowany przy wsparciu konsultantów Fundacji „Partnerzy dla Samorządu” w Poznaniu.

1. OBSZAR I CZAS REALIZACJI PLANU ROZWOJU MIEJSCOWOŚCI

Plan odnowy miejscowości opracowany został dla miejscowości Bierzwienna Długa, administracyjnie przynależącej do Gminy Kłodawa, w powiecie kolskim, w województwie wielkopolskim.

Plan przygotowano w związku z ubieganiem się Gminy o środki strukturalne na lata 2007-2013. Opracowany dokument jest wymagany przy składaniu wniosków w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi” w Programie Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.

2. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI, W KTÓREJ BĘDZIE REALIZOWANA OPERACJA

2.1. Położenie, przynależność administracyjna

Wieś Bierzwienna Długa jest położona we wschodnio-południowej Wielkopolsce, w gminie Kłodawa, województwie wielkopolskim. Rozlokowana jest wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 263, biegnącej od Kłodawy przez Bugaj do Babiaka i Sompolna. Jadąc od Kłodawy trasą wojewódzką nr 263 w kierunku Babiaka, na wysokości około 5 km rozpoczyna się centrum wsi, zapoczątkowane po prawej stronie zabytkowym parkiem wiejskim o powierzchni 5,36 ha. Południowe obrzeża parku biegną na długości około 300 m wzdłuż pobocza wymienionej trasy nr 263. Na kończących się południowych obrzeżach parku znajduje się skrzyżowanie dróg powiatowych: Bierzwienna – Przedecz, Bierzwienna - Cząstków z trasą wojewódzką 263. Skręcając w lewo, w kierunku południowym, przez miejscowość Cząstków, w odległości 4 km dojeżdżamy do trasy A 2.

Rysunek 2.1. Położenie miejscowości Bierzwienna Długa

Źródło: Urząd Miasta i Gminy w Kłodawie

2.2.Liczba ludności

Liczba mieszkańców we wsi Bierzwienna Długa to 347 osób.

2.3.Powierzchnia i zagospodarowanie przestrzenne

Według podziału Wielkopolski na regiony B. Krygowskiego, teren gminy należy do Wysoczyzny Kłodawskiej. Wysoczyznę w tym rejonie stanowią następujące subregiony: Równina Kęczyńska, Przedeczańska, Kłodawska i Basen Rgielewki. Równina Kłodawska położona jest w południowej części gminy. Basen Rgielewki stanowi wschodni odcinek biegu rzeki Rgielewki, który od wschodu wciną się pomiędzy Równiną Kłodawską i Przedeczańską.

Równinę Kłodawska stanowi wysoczyzna morenowa poprzecinana dolinkami Rgielewki i jej dopływami. Omawiany obszar pod względem stosunków wysokościowych przedstawia się dość skromnie. Większość terenu to obszary płaskie lub prawie płaskie. Jedyne część środkowa wykazuje silniejsze ukształtowanie, a to ze względu na biegnącą w tym miejscu dolinę Rgielewki z dość stromymi zboczami i wysokimi krawędziami. Zbocza i krawędzie pocięte są miejscami przez dolinki, co silnie urozmaica rzeźbę tego wycinka terenu. Dolina Rgielewki ciągnie się łukowato z wycięciem w kierunku południowym. Szerokość doliny rzecznej waha się w granicach 80-200 m. Krawędzie i zbocza doliny pocięte są siecią mniejszych dolinek i dolin.

Omawiany obszar znajduje się w zlewni rzeki Rgielewki. Zlewnia ta wchodzi w skład obszaru Warty i Odry środkowej. Rgielewka przepływa łukiem z południowego wschodu przez Kłodawę na południowy zachód.

2.4.Historia miejscowości ze szczególnym uwzględnieniem wydarzeń mających wpływ na powstanie układu przestrzennego

Wykopaliska prowadzone przez Muzeum w Kole na terenie wsi Okoleniec, odległej od Bierzwiennej około 3 km (badania w latach 80-tych XX wieku) potwierdziły istnienie na tym terenie cmentarzyska ciałopalnego z okresu kamienia łupanego. Podobnie, na podstawie prac archeologicznych prowadzonych przed 1939 rokiem w Korzeczniku, stwierdzono istnienie cmentarzyska ciałopalnego. W miejscowości Leszcze znaleziono okazały nóż, wykonany z krzemienia. Znaleźiska te świadczą, że już w tych odległych czasach na naszych terenach istniały grupy plemienne, skupiające się przy zbiornikach lub źródłach wodnych, czego przykładem może być Orzecznik (jezioro). Plemiona te zajmowały się rybołówstwem, myślistwem, garncarstwem, wytwarzaniem narzędzi i ozdób. Wymienione wyżej miejscowości znajdują się niedaleko Bierzwiennej Długiej i z pewnością miały związek z nią, co nie znaczy, że w naszej wsi nie istniało życie w okresie minionych epok.

Bierzwienna Długa nie ma ściśle opracowanej ciągłej historii, ale jej historia łączy się częściowo z historią Kłodawy. Wiadomo, że Bierzwienna Długa jest wsią szlachecką, wzmiankowaną w dokumentach historycznych. Już przed 1324 rokiem została erygowana parafia bierzwińska. W tym też roku Bierzwienna Długa posiadała kościół drewniany, o czym świadczy napis na starej zasuwie wielkiego ołtarza. Jak wynika z historii kościoła, Bierzwienna Długa była centralnym ośrodkiem kulturalno-wyznaniowym dla okolicznych wsi.

Bierzwienna Długa według podań położona była wśród lasów. Stąd też prawdopodobnie nazwa Bierzwienna wywodzi się od staropolskiego wyrazu birwno lub bierwno (pień drzewa, belka). Staropolska forma birwno została z czasem przekształcona w birzwno, a następnie w bierzwno.

W okolicach Bierzwiennej pozyskiwano drzewo budulcowe, które transportowano do Kłodawy, gdzie je wiązano i przygotowywano do spławu rzeką Rgielewką.

Pierwszymi notowanymi w dokumentach historycznych właścicielami Bierzwiennej Długiej byli: Brygida Słucka z Byszewskich i jej syn Izydor. W części wschodniej cmentarza kościelnego jest ich nagrobek empirowany w I połowie XIX wieku. Ostatnimi właścicielami wsi Bierzwienna Długa byli Halina i Raymund Dąbscy herbu Godziemba. Pochodzą oni ze znanej na Kujawach rodziny hrabiów Dąbskich, pochodzących od Lubrańskich z Lubrańca. Nazwiska wzięli od posiadanych dóbr Dąbie, leżących koło Brześcia Kujawskiego.

Na terenie wsi nie stwierdzono żadnych bitew historycznych. Bierzwienna Długa jest jednak związana z ważnym wydarzeniem z okresu II wojny światowej. W miejscowości Leszcze, odległej o 4 km od Bierzwiennej Długiej, w dniach 6 i 7 września 1939 roku stacjonował gen. Tadeusz Kutrzeba ze swoim sztabem Armii „Poznań”. Właśnie w Leszczach gen. Kutrzeba podjął decyzję o wydaniu Niemcom bitwy nad rzeką Bzurą.

Już w okresie międzywojennym istniała obok kościoła oddziałowa szkoła powszechna, młyn, sklep spożywczy. Po II wojnie światowej rozparcelowano majątek Dąbskich, powstały gospodarstwa rodzinne. Obecnie obok kościoła funkcjonuje szkoła podstawowa, remiza strażacka, biblioteka, dwa sklepy spożywcze. Wybudowano dwa Miejsca Pamięci Narodowej (z inicjatywy szkoły i przy udziale rodziców, nauczycieli oraz dzieci szkolnych): pomnik Armii „Poznań” we wrześniu 1989 roku na terenie przyszkolnym szkoły podstawowej oraz pomnik powstańców styczniowych z 1863 roku na cmentarzu parafialnym w Bierzwiennej Długiej.

Rysunek 2.2. Pomnik Armii „Poznań” na terenie Szkoły Podstawowej im. Gen. Tadeusza Kutrzeby

Źródło: Urząd Miasta i Gminy w Kłodawie

3. INWENTARYZACJA ZASOBÓW SŁUŻĄCYCH ODNOWIE MIEJSCOWOŚCI

3.1. Zasoby przyrodnicze

3.1.1. Gleby, wody, surowce mineralne

Na terenie miejscowości dominują gleb klasy IIIA, IIIB i IVA. W parku podworskim z XIX/XX wieku znajduje się staw.

3.1.2. Świat roślinny i zwierzęcy

We wsi Bierzwienna Długa występują starsze okazy drzew przy kościele pod wezwaniem św. Dominika oraz na cmentarzu grzebalnym, natomiast w świecie fauny spotkać można sporadycznie sarny, lisy i zające, a wśród ptactwa bażanty, kuropatwy i sporadycznie bociany. W stawach, znajdujących się w parku, można spotkać bobry i miejsca ich żerowisk. Drzewostan w parku składa się z kilku okazałych dębów, lip oraz jesionów. Można spotkać również akacje.

3.2. Dziedzictwo kulturowe, zabytki

W Bierzwiennej Długiej znajduje się zabytkowy kościół parafialny pod wezwaniem św. Dominika, wzniesiony w stylu neoromańskim w 1901 roku (konsekrowany w 1904 roku). Na miejscu obecnego kościoła poprzednio znajdował się kościół drewniany, wybudowany w 1324 roku. Dowodem na istnienie kościoła z 1324 roku jest między innymi zasowa ze starego kościoła z wspomnianą datą, znajduje się na tylnej ścianie wielkiego ołtarza.

Parafia została erygowana przed 1324 rokiem, (do 1818 roku w arch. gnieź., w latach 1818-1920 w arch. warszawskiej, w latach 1920-1925 w diecezji łódzkiej, a obecnie w diecezji wrocławskiej). Na ołtarzu głównym, w stylu romańsko-gotyckim z dębowego drewna znajduje się obraz Matki Boskiej z Dzieciątkiem, w sukience srebrnej z XVII/XVIII wieku. Obraz ten jest zasuwany obrazem z wizerunkiem św. Dominika, patrona kościoła o naturalnej wielkości. Poza tym w kościele znajdują się następujące obrazy: Matki Boskiej adorowanej przez św. Dominika, barokowy św. Stanisława Kostki z XIX w., w ołtarzach bocznych naw są: w jednym wizerunek Chrystusa na krzyżu, a w drugim obraz św. Antoniego.

Rysunek 3.1. Kościół św. Dominika

Źródło: *Urząd Miasta i Gminy w Kłodawie*

W części wschodniej cmentarza kościelnego znajduje się nagrobek Brygidy Słuckiej z Byszewskich oraz jej syna Izydora Słuckiego, byłych właścicieli dóbr bierzwińskich. Nagrobek empirowano w połowie XIX wieku. Pomnik ten został zbudowany w stylu klasycyzmu elektyzującego, typowego dla pierwszej połowy XIX wieku.

Obok kościoła znajduje się zabytkowy dworek z XIX w. Haliny i Raymunda Dąbskich, herbu Godziemba. W roku 1936 dziedziczka Halina Dąbska oddała w czasowe użytkowanie sześciopokojowy dworek z dwumorgowym ogrodem warzywnym siostram zakonnym. W dworku utworzono sierociniec. Zakonnice prowadziły również pracownię kroju i szycia oraz ochronkę dla dzieci. W 1940 roku placówkę zakonną zamknęli Niemcy i zakwaterowali w niej Halinę Dąbską. Po II wojnie światowej, w roku 1945, w budynku tym umieszczono szkołę podstawową. Dawny dworek decyzją Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków z dn. 15 II 1984 r. Nr K.L. 53364/84 został wpisany do rejestru zabytków pod poz. 262/4 i zapisany w jednostce ewidencyjnej Kłodawa, obręb Bierzwienna Długa Wieś.

Do zabytkowych obiektów w Bierzwiennej Długiej należy zaliczyć również park wiejski z przełomu XIX i XX wieku. Obecnie użytkownikiem parku jest Urząd Miasta i Gminy w Kłodawie. Część północna parku posiada powierzchnię 1,85 ha i staw rybny o pow. 0,26 ha. Część południowa parku posiada pow. 2,62 ha oraz staw o pow. 0,63 ha. Park ten należał niegdyś do rodziny Dąbskich. Po wojnie majątek przejął Państwowy Fundusz Ziemi i nastąpiła parcelacja gruntów. W parku tym znajdował się dwór, lecz brak jakichkolwiek materiałów, dotyczących usytuowania dworu uniemożliwia odtworzenie pierwotnej kompozycji parku. W części południowej parku znajduje się domek, użytkowany dawniej przez rządcę majątku, w czasie okupacji zamieszkały czasowo przez Halinę Dąbską. Od wschodu część parkowa zamknięta jest dużym budynkiem gospodarczym.

Park z wysokim drzewostanem ma powierzchnię 4,47 ha i stanowi jedyną zwartą dominację zieleni dla całej wsi i najbliższej okolicy. Występujący w obrębie parku drzewostan jest stosunkowo mało urozmaicony pod względem gatunkowym, natomiast przedstawia wartość ze względu na wiek, obecnie około 100 lat i więcej. W poszyciu występują: bez czarny, głóg,

jaśminowiec, suchodrzew. Drzewostan stanowią brzozy, graby, lipy, klon, wierzby i topole., świerki, jesiony, graby itd.

We wsi Bierzwienna Długa znajduje się również parafialny cmentarz grzebalny. W starej części cmentarza na uwagę zasługują zabytkowe nagrobki i groby powstałe przed rokiem 1926, a także grobowce byłych właścicieli ziemskich okolicznych włości: dziedziców Kopczyńskich z Bierzwiennej Krótkiej, Wiśniewskich z Leszcz, właścicieli Lubońka – Wilantów, właścicieli Słupeczki – Nasierowskich oraz ofiarodawców ziemi pod cmentarz, byłych właścicieli Bierzwiennej Długiej – Dąbskich. Ponadto na cmentarzu bierzwieńskim znajduje się pomnik upamiętniający powstańców styczniowych z 1863 roku, wybudowany w 1995 roku z inicjatywy szkoły, przy aktywnym zaangażowaniu nauczycieli, uczniów i ich rodziców.

3.3. Infrastruktura społeczna

3.3.1. Placówki oświatowe i kulturalne

W Bierzwiennej Długiej funkcjonuje tylko jedna placówka oświatowa - Szkoła Podstawowa im. gen. Tadeusza Kutrzeby, ale za to z wieloletnią i bogatą tradycją. Poza swoimi podstawowymi funkcjami dydaktyczno-wychowawczymi jest prężnym ośrodkiem życia kulturalnego na wsi. Szkoła ściśle współpracuje z tutejszą biblioteką, Filią Biblioteki Miasta i Gminy w Kłodawie. Biblioteka pełni bardzo ważną funkcję na wsi, gdyż inicjuje i wspiera wszelkie działania (konkursy czytelnicze i plastyczne), zmierzające do upowszechnienia czytelnictwa wśród dzieci, młodzieży i dorosłych.

Od 1945 roku do chwili obecnej Szkoła Podstawowa mieści się w dawnym dworcu dziedziców Haliny i Raymunda Dąbskich. Organizatorem, a zarazem pierwszym kierownikiem powojennej szkoły była pani Kazimiera Hoffman, która dokonała klasyfikacji dzieci do poszczególnych klas na podstawie ich umiejętności czytania i pisania. Początkowo zajęcia lekcyjne prowadzone były w systemie dwuzmianowym, a klasy tworzyły dzieci zróżnicowane pod względem wiekowym. Szkoła w ciągu wielu lat istnienia ulegała przeobrażeniom. W 1953 roku dla osób dorosłych z niepełnym wykształceniem podstawowym powołano wieczorową szkołę dla pracujących. Zmiany w systemie edukacji przyniosły lata 70-te. Z początkiem roku szkolnego 1966/1967 w wyniku reformy oświatowej podwyższyl się stopień organizacyjny szkoły z siedmiu klas do ośmiu. Dzieci wciąż przybywało, mury szkoły stawały się za ciasne, dlatego też zapadła decyzja rozbudowy szkoły. Dobudowano dwie sale lekcyjne i sanitariaty. Szkoła okresowo posiadała punkty filialne: od roku 1975/76 czteroklasową Szkołę Podstawową w Słupeczce, a w 1974/75 Szkołę Podstawową w Rysinach. Szkoła Podstawowa (czteroklasowa) w Leszczach była filią tutejszej szkoły do 30 VIII 1978 roku.

Funkcje dyrektorskie w owym czasie sprawował pan mgr Mieczysław Paluszewski. Placówka nasza podlegała Zbiorczej Szkole Gminnej w Kłodawie. W latach 1974–1977 roku w murach szkoły funkcjonowało trzyletnie Podstawowe Studium Zawodowe o kierunku rolniczym, którego świadectwo było równoznaczne ze świadectwem ukończenia ośmioklasowej szkoły podstawowej. W latach 1981–1984 przeprowadzono kapitalny remont budynku szkoły, dobudowano nowe sale lekcyjne i sanitariaty.

Dzięki staraniom grona pedagogicznego uaktywniły swą pracę kółka zainteresowań, koła przedmiotowe oraz organizacje, spośród których do dziś działają: Związek Harcerstwa Polskiego, Towarzystwo Przyjaciół Dzieci, Polski Czerwony Krzyż i Szkolna Kasa Oszczędności. Uczniowie naszej szkoły uczestniczyli w konkursach, olimpiadach i zawodach na różnych szczeblach zajmując czołowe miejsca.

Ponadto, szkoła stała się ośrodkiem inspirującym życie wsi, gdyż organizowano w niej: kursy kroju i szycia, kursy gotowania i pieczenia, kursy żywienia zwierząt i drobiu, ochrony i pielęgnacji roślin oraz prawa jazdy. Przy szkole działały grupy teatralne. Kompozycje taneczne w wykonaniu dzieci i młodzieży nadawały kolorytu lokalnym uroczystościom.

3.3.2. Infrastruktura turystyczna, sportowa i rekreacyjna

Wieś niestety nie posiada żadnej sali gimnastycznej, ani innych obiektów sportowych. Na terenach przyszkolnych utworzone zostały boiska, które ze względu na dobre usytuowanie i łatwą dostępność są chętnie wykorzystywane przez mieszkańców wsi. Wspomnieć należy, że na boiskach, w czasie wolnym od zajęć lekcyjnych, w okresie wiosennym rozgrywane są mecze towarzyskie z młodzieżą z sąsiedniej gminy z Przedcza.

Ponadto w latach 1990–2005 Szkoła Podstawowa organizowała coroczne Biegi Niepodległości na trasie miejsc pamięci narodowej. W biegach brali udział uczniowie z powiatu kolskiego. Niestety od kilku lat nie organizuje się biegów, gdyż stan nawierzchni drogowej stanowi niebezpieczeństwo dla uczestników.

W szkole działa Szkolny Klub Sportowy, w ramach którego uczniowie rozwijają swoją sprawność ruchową, uczestniczą w zawodach na terenie gminy oraz wyjeżdżają na wycieczki na kryte pływalnie.

Bierzwienna Długa posiada warunki rekreacyjne i wypoczynkowe. W XIX-wiecznym parku podworskim szczególną uwagę zwracają stawy, gdzie na dobre zadomowiły się bobry, lisy, bażanty i łabędzie. Niestety dziś park w znacznym stopniu jest zaniedbany i zdewastowany, a w związku z tym utracił walory estetyczne. Mimo to chętnie jest odwiedzany przez mieszkańców wsi. Uczęszczają do niego uczniowie z pobliskiej szkoły na lekcjach przyrody, plastyki i wychowania fizycznego. Rybacy – amatorzy w stawach łowią ryby, a w sobotnie i niedzielne popołudnia spotyka się tu młodzież.

Głównym inicjatorem i protektorem różnorodnych działań o charakterze edukacyjnym, rozrywkowym i rekreacyjnym w Bierzwiennej Długiej jest miejscowa Szkoła Podstawowa. W życiu placówki są uroczystości przeznaczone nie tylko dla uczniów, ale i dla całego środowiska takie, jak: festyny rodzinne, zjazdy absolwentów szkoły, dożynki, zabawy choinkowe, Dni Babci i Dziadka, Dni Kobiet.

Do najważniejszych imprez masowych należą corocznie organizowane przez szkołę i społeczność lokalną festyny rodzinne. Podczas imprez uczniowie szkoły występują z własnym montażem słowno-muzycznym. Natomiast zespoły ludowe „Honoratki” i „Luboniani” prezentują folklor, twórczość i działalność artystyczną ziemi bierzwińskiej. W 2007 roku został zorganizowany festyn pod hasłem „Podróż po Europie”, podczas którego uczniowie w programie artystycznym przybliżyli społeczności lokalnej kraje członkowskie Unii Europejskiej. W ten sposób kultywuje się tradycje regionalne i narodowe przy jednoczesnym otwarciu na kultury europejskie.

Ogromnym zainteresowaniem cieszą się zjazdy absolwentów miejscowej szkoły, którzy spotykają się po 50, 30 i 25 latach od jej ukończenia.

Wieś wielokrotnie pełniła rolę gospodarza dożynek gminnych. Ostatnie dożynki miały miejsce w 2003 roku, a zainaugurowane zostały mszą świętą dziękczynną w kościele św. Dominika. Zawsze podczas uroczystości obrzędowych Święta Plonów rolnicy mają okazję do wymiany swoich doświadczeń, podsumowania zbiorów, prezentacji wieńców dożynkowych, obejrzenia występów artystycznych uczniów tutejszej szkoły i zespołów ludowych gminy Kłodawa oraz uczestnictwa w zabawie wiejskiej. W ten sposób w Bierzwiennej Długiej pielęgnuje się ludowe tradycje rolnicze na wsi.

Tradycją Bierzwiennej są również zabawy choinkowe dla dzieci i dorosłych, spotkania z okazji Dnia Babci i Dziadka, Dnia Kobiet. Wymienione imprezy organizowane są dla całej społeczności wiejskiej, a nad ich przygotowaniem czuwają nauczyciele i rodzice uczniów miejscowej szkoły. Zabawy taneczne i spotkania odbywają się w budynku remizy Ochotniczej Straży Pożarnej. Wszystkie wspomniane imprezy integrują mieszkańców wsi i pozwalają na zacieśnianie więzów wewnątrz wspólnoty.

3.3.3.Ochrona zdrowia

Mieszkańcy miejscowości korzystają z usług Niepublicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej, znajdujących się w Kłodawie oraz w pobliskiej miejscowości Luboniek.

3.3.4.Ochrona przeciwpożarowa

Obecnie OSP liczy 26 członków, posiada samochód gaśniczy Star 660(P). Od czasu swego powstania bierze udział we wszystkich szkoleniach przeciwpożarowych i prewencyjnych, organizowanych przez Gminne Zarządy i Komendy Rejonowe. Aktywnie uczestniczy w ćwiczeniach i zawodach gaśniczo-pożarniczych, zajmując czołowe miejsca.

W ramach działalności kulturalno-oświatowej OSP udostępnia pomieszczenia Biblioteki Publicznej, Kołu Gospodyń Wiejskich, współpracuje z miejscową Szkołą Podstawową.

3.3.5.Obiekty religijne

W Bierzwiennej Długiej znajduje się zabytkowy kościół parafialny pod wezwaniem św. Dominika, wzniesiony w stylu neoromańskim w 1901 roku (konsekrowany w 1904 roku).

Na miejscu obecnego kościoła, poprzednio znajdował się kościół drewniany wybudowany w 1324 roku. Dowodem na istnienie kościoła z 1324 roku jest między innymi zaszuwa ze starego kościoła z wspomnianą datą, znajduje się na tylnej ścianie wielkiego ołtarza.

Parafia została erygowana przed 1324 rokiem (do 1818 roku w arch. gnieź., w latach 1818-1920 w arch. warszawskiej, w latach 1920-1925 w diecezji łódzkiej, a obecnie w diecezji wrocławskiej).

3.4.Infrastruktura techniczna

3.4.1.Wodociągi i zaopatrzenie w wodę

Wieś została zwodociągowana w latach 80-tych, liczba odbiorców wody to 82 osoby. Mieszkańcy korzystają z ujęcia wody położonego w pobliskiej miejscowości Luboniek.

3.4.2.Kanalizacja i gospodarka ściekowa

Wieś nie posiada kanalizacji, ścieki są gromadzone w zbiornikach bezodpływowych, a następnie wywożone pojazdami asenizacyjnymi do oczyszczalni ścieków.

3.4.3.Gospodarka odpadami stałymi

Na terenie miejscowości umieszczone są pojemniki do zbierania surowców wtórnych (4 pojemniki na odpady typu PET, szkło kolorowe, szkło białe oraz papier), odpady komunalne

pochodzące z gospodarstw domowych są odbierane przez Zarząd Budynków i Usług Komunalnych w Kłodawie i wywożone na wysypisko odpadów komunalnych w Zbójnie.

3.4.4. Gazyfikacja – zaopatrzenie w gaz

Na terenie Gminy Kłodawa nie ma zewnętrznej sieci gazowej.

3.4.5. Telefonizacja

Według danych z Książki Telefonicznej, opracowanej przez www.ditel.pl, telefony stacjonarne posiada 33 abonentów, natomiast z informacji ustnych przekazanych podczas spotkań mieszkańców wynika, iż duża liczba osób posiada telefony komórkowe.

3.4.6. Drogownictwo i komunikacja

W miejscowości Bierzwienna Długa jest 1 droga Wojewódzka Nr 263 Słupca – Dąbie, oraz powiatowa Nr P3407 Kolonia Cząstków – Chełmno.

3.4.7. Sytuacja mieszkaniowa

W miejscowości przeważa zabudowa w postaci domów jednorodzinnych. Brak jest bloków, czy innego rodzaju budynków wielorodzinnych. W większości mieszkańcy zamieszkują w zabudowie zagrodowej w systemie wielopokoleniowym.

3.5. Gospodarka i rolnictwo

3.5.1. Bezrobocie

W powiecie kolskim stopa bezrobocia wynosi 13,7%, liczba bezrobotnych ogółem w powiecie kolskim to 5 045 osób, w Gminie Kłodawa liczba bezrobotnych to 782 osób.

3.5.2. Przedsiębiorstwa

Na terenie gospodarstwa rolno-hodowlanego Aleksandry i Edmunda Junkiert w Bierzwiennie Długiej 22 odbywa się skup zwierząt oraz pośrednictwo w obrocie zwierzętami. Punkt skupu spełnia wszelkie wymagania weterynaryjne. Do punktu skupu rolnicy przywożą zwierzęta z pobliskich miejscowości, kupujący obecnie to cztery firmy z różnych województw Polski.

3.6. Działające organizacje pozarządowe.

Na terenie miejscowości działa jednostka Ochotniczej Straży Pożarnej.

W 1946 roku powstała na terenie Bierzwienniej Długiej organizacja Polskie Stronnictwo Ludowe, którą założył pan Henryk Winiecki – przyszły prezes. Organizacja składała się 27 członków – rolników i nauczycieli Szkoły Podstawowej. W latach 70-tych prezesem PSL został wybrany pan Wojciech Łagodziński, a skarbnikiem pan Wincenty Pacholczyk. Organizacja ta brała czynny udział w pozyskiwaniu traktorów, maszyn rolniczych oraz materiałów budowlanych dla rolników. Organizowała wspólnie z nauczycielami ogniska przedszkolne w

okresie żniw. W latach 90-tych zrekonstruowana przez władze gminne w Kłodawie organizacja działała pod przewodnictwem pana Wojciecha Chojnackiego.

Założycielami Kółka Rolniczego w Bierzwiennej Długiej byli mieszkańcy wsi - panowie Kazimierz Łagodziński, Waław Zawada, Stanisław Dyka, Marian Junkiert, Zygmunt Junkiert, Wojciech Łagodziński. Prezesem został wybrany Kazimierz Łagodziński, zastępcą prezesa - Stanisław Dyka, a skarbnikiem – Waław Zawada, dyspozytorem działu maszynowego – Wojciech Łagodziński. Pierwsze traktory i maszyny rolnicze sprowadzono w marcu 1963 roku. Kółko prowadziło działalność usługową dla rolników na terenie całej gminy Kłodawa. W roku 1968 powstały Międzykółkowe Bazy Maszynowe, tzw. MBM-y do których działalności włączono Kółko Rolnicze z Bierzwiennej Długiej. W roku 1973 powstała Spółdzielnia Kółek Rolniczych w Kłodawie.

3. INWENTARYZACJA ZASOBÓW, SŁUŻĄCYCH ODNOWIE MIEJSCOWOŚCI

Dla oceny zasobów miejscowości niezbędne stało się pogrupowanie poszczególnych zasobów i ocena ich pod kątem znaczenia dla miejscowości. Synteza oceny znalazła się w Tabeli 4.1.

Tabela 4.1. Ocena zasobów miejscowości Bierzwienna Długa

Rodzaj zasobu	Brak	Jest o znaczeniu małym	Jest o znaczeniu dużym
Środowisko przyrodnicze <ul style="list-style-type: none"> • walory krajobrazu • walory świata roślinnego • walory świata zwierzęcego • wody powierzchniowe (cieki, rzeki, stawy) • gleby • surowce mineralne 	x	x x x	x x
Środowisko kulturowe <ul style="list-style-type: none"> • walory architektury wiejskiej i osobliwości kulturowe • walory zagospodarowania przestrzennego • zabytki • zespoły artystyczne 	x x	x x	
Dziedzictwo religijne i historyczne <ul style="list-style-type: none"> • miejsca, osoby i przedmioty kultu • święta, odpusty, pielgrzymki • tradycje, obrzędy, gwara • legendy, podania i fakty historyczne • ważne postacie historyczne • specyficzne nazwy 	x x	x x x x	
Obiekty i tereny <ul style="list-style-type: none"> • działki pod zabudowę mieszkaniową • działki pod domy letniskowe • działki pod zakłady usługowe i przemysł 	x	x x	

<ul style="list-style-type: none"> • pustostany mieszkaniowe, magazynowe i przemysłowe • tradycyjne obiekty gospodarskie wsi (spichlerze, kuźnie, młyny) • place i miejsca publicznych spotkań • miejsca sportu i rekreacji 	X	X	
Gospodarka, rolnictwo <ul style="list-style-type: none"> • specyficzne produkty • znane firmy produkcyjne i zakłady usługowe • możliwe do wykorzystania odpady poprodukcyjne 	X X X		
Sąsiedzi i przyjezdni <ul style="list-style-type: none"> • korzystne, atrakcyjne sąsiedztwo • ruch tranzytowy • przyjezdni stali i sezonowi 		X X X	
Instytucje <ul style="list-style-type: none"> • placówki opieki społecznej • szkoły • dom kultury • inne 	X X	X	X
Ludzie, organizacje społeczne <ul style="list-style-type: none"> • OSP • KGW • Stowarzyszenia • Darczyńcy i sponsorzy 	X X X		X

Źródło: Opinie mieszkańców podczas zebrań Rady Sołectkiej oraz obrad Zebrania Wiejskiego

5. DIAGNOZA AKTUALNEJ SYTUACJI BIERZWIENNEJ DŁUGIEJ – JACY JESTEŚMY?

W Tabeli 5.1. zostały zgromadzone informacje na temat miejscowości Bierzwienna Długa. Opisane zostały cechy charakterystyczne wsi, jej funkcje, baza materialna, sposób zorganizowania mieszkańców oraz inne fakty, definiujące miejsce miejscowości w systemie osadniczym Gminy.

Tabela 5.1. Opis miejscowości Bierzwienna Długa

Wyszczególnienie	Opis
Co ją wyróżnia?	Wieś położona jest na trasie przejazdowej mieszkańców Łodzi i województwa łódzkiego nad jeziora: Ślesińskie, Brdowskie, Modzerowskie, Korzecznikowskie, itp. Ma zwartą strukturę zabudowy i zintegrowanych mieszkańców. Ogromną rolę odgrywa Ochotnicza Straż Pożarna, która jest organizatorem wielu inicjatyw lokalnych.
Jakie pełni funkcje?	Wieś pełni funkcję zarówno miejscowości typowo rolniczej, jak i, dzięki obecności Szkoły Podstawowej, Kościoła oraz OSP stanowi centrum kulturalne sołectwa.
Kim są mieszkańcy?	Mieszkańcy to pracownicy i zintegrowani rolnicy, widzący szansę w rozwoju swojej miejscowości dzięki nastawieniu na turystykę przejazdową.
Co daje utrzymanie?	Podstawowym źródłem utrzymania jest uprawa zbóż oraz hodowla zwierząt. Wielu mieszkańców uzyskuje dochody z pracy w Kopalni Soli w Kłodawie.
Jak zorganizowani są mieszkańcy?	W miejscowości działa Koło Gospodyń Wiejskich, Ochotnicza Straż Pożarna oraz Grupa Odnowy Miejscowości.
W jaki sposób rozwiązują problemy?	Poprzez sołtysa i zebrania wiejskie mieszkańcy podejmują najważniejsze decyzje.
Jaki wygląd ma nasza wieś?	Małownicza miejscowość położona w bardzo dobrym punkcie, pozwalającym rozwinąć turystykę przejazdową i agroturystykę, jednakże mająca ogromne braki w infrastrukturze turystycznej i wyposażeniu technicznym.
Jakie obyczaje i tradycje są u nas pielęgnowane i rozwijane?	Majowe odmawianie Różańca Świętego przy kapliczkach, spotkania majowe i październikowe w Kościele oraz przy kapliczkach, jarmark św. Dominika, Odpust, wicie wieńców dożynkowych, procesja Bożego Ciała, itp.
Jak wyglądają mieszkania i obejścia?	Większość mieszkań i obejść jest zadbane, widać duży wkład pracy w utrzymanie czystości oraz schludności.

Jaki jest stan otoczenia i środowiska?	Otoczenie i środowisko są zaniedbane, widać duże braki w zagospodarowaniu przestrzennym, brak infrastruktury.
Jakie jest rolnictwo?	Rolnictwo tradycyjne nastawione na uprawy zbóż i ziemniaków.
Jakie są powiązania komunikacyjne?	Bardzo dobre połączenie komunikacyjne zarówno z Kłodawą, jak i pobliskimi miejscowościami dzięki połączeniom PKS. Istnieje również dość dobry dostęp do Brdowa, do Koła oraz do Konina dzięki połączeniom PKS .
Co proponujemy dzieciom i młodzieży?	Dzieci i młodzież nie mają żadnych propozycji ze strony miejscowości oprócz tradycyjnych spotkań, związanych ze świętami i obyczajami kościelnymi. Najważniejsze są imprezy organizowane przez Szkołę Podstawową w Bierzwiennej Długiej.

Źródło: Opinie mieszkańców podczas zebrań Rady Sołectkiej oraz obrad Zebrania Wiejskiego

6. OCENA MOCNYCH I SŁABYCH STRON MIEJSCOWOŚCI BIERZWIENNA DŁUGA

Poniżej zostały podsumowane silne i słabe strony miejscowości oraz szanse i zagrożenia.

Tabela 6.1. Analiza SWOT miejscowości Bierzwienna Długa

Mocne Strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • Dogodne położenie – dobra dostępność komunikacyjna • Atrakcyjne środowisko naturalne oraz walory przyrodniczo–krajobrazowe (park, dobry klimat). Położenie poza obszarami zagrożenia ekologicznego • Aktywna społeczność lokalna • Cenne zabytki architektury • Działalność duszpasterska kościoła p.w. św. Dominika • Dobrze funkcjonująca oświata • Działalność OSP Bierzwienna Długa, Filii Biblioteki Miasta i Gminy Kłodawa • Dobre gleby sprzyjające rozwojowi rolnictwa (kultura rolna na wysokim poziomie) • Rezerwy terenowe pod rozwój działalności gospodarczej 	<ul style="list-style-type: none"> • Bezrobocie strukturalne • Brak kanalizacji i gazyfikacji • Brak odpowiedniego zaplecza dla prowadzenia działalności rekreacyjno-sportowej oraz kulturalnej • Brak bezpiecznego miejsca do zabaw dla dzieci • Zbyt mała liczba dróg o utwardzonej nawierzchni • Brak infrastruktury technicznej i turystycznej
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • Możliwość uzyskania środków finansowych z Unii Europejskiej • Promocja wsi przez mieszkańców • Wykorzystanie dobrego stanu środowiska naturalnego do rozwoju turystyki • Tranzytowe położenie miejscowości • Utworzenie Grupy Odnowy Miejscowości oraz opracowanie planu rozwoju sołectwa w postaci Planu Odnowy Miejscowości 	<ul style="list-style-type: none"> • Trudności ekonomiczne większości rodzin • Utrzymujące się bezrobocie • Migracja ludzi młodych do miast • Zadłużenie Gminy, które może spowodować brak środków na inwestycje w miejscowościach wiejskich • Kryzys światowy oraz krajowy, zwłaszcza w związku z rosnącymi wymaganiami banków i trudnościami z budową domów mieszkalnych

Źródło: Opinie mieszkańców podczas zebrań Rady Sołectkiej oraz obrad Zebrania Wiejskiego

7. WIZJA STANU DOCELOWEGO – JAKA MA BYĆ BIERZWIENNA DŁUGA ZA KILKA LAT?

Poniżej znajdują się sformułowane przez mieszkańców opinie na temat ogólnego obrazu miejscowości w perspektywie 8-letniej. Odpowiedzi zostały podsumowane w poniższej tabeli.

Tabela 7.1. Wizja stanu docelowego miejscowości Bierzwienna Długa

Wyszczególnienie	Opis
Co ma ją wyróżniać?	Wieś ma być zadbane, obejścia mają być schludne i zadbane, a przejezdni turyści mają się chętnie tam zatrzymywać.
Jakie ma pełnić funkcje?	Wieś ma być centrum kulturalnym i społecznym sołectwa i ma pełnić funkcje zarówno pomocniczej i wiodącej w zrównoważonym rozwoju.
Kim mają być mieszkańcy?	Mieszkańcy wsi mają być ludźmi przyjaźnie nastawionymi do świata, otwartymi na propozycje rozwoju oraz gościnnymi i uczynnymi sąsiadami.
Co ma dać utrzymanie?	Utrzymanie mieszkańcom miejscowości będzie dawać zarówno praca w gospodarstwach rolnych, środki pochodzące z uprawy roślin i hodowli zwierząt, jak również z nowo rozwiniętych usług, nastawionych na turystę przejezdnego.
W jaki sposób zorganizowana ma być wieś i mieszkańcy?	Wieś i jej mieszkańcy mają wspólnie diagnozować i rozwiązywać problemy, wspólnie uczyć się i bawić, a także wspólnie opiekować się swoimi dziećmi i dbać o stan środowiska naturalnego miejscowości.
W jaki sposób mają być rozwiązywane problemy?	Problemy dotyczące miejscowości i potrzeb jej mieszkańców będą rozwiązywane podczas zebrań wiejskich oraz w ramach kontaktów z Urzędem Miasta i Gminy Kłodawa.
Jak ma wyglądać nasza wieś?	Wieś ma mieć czyste obejścia, zadbane ogrody i sady, utwardzone drogi, bezpieczne przejścia, chodniki oraz upiękkszzone kwiatami plac przy świetlicy i szkole.
Jakie obyczaje i tradycje mają być u nas pielęgnowane i rozwijane?	Celami odnowy miejscowości są także zadania, mające na celu kultywowanie ludowej piosenki artystycznej, opracowanie pamiętników i kronik miejscowości, przywracanie do życia dawnych zawodów, np. kowalstwa oraz obrzędów świątecznych, np. Dożynki wiejskie, Pieśni majowe, Procesja Bożego Ciała, Różańce Październikowe, Wędrówki Kolędników.
Jak mają wyglądać mieszkania i obejścia?	Mieszkania i obejścia mieszkańców będą wyposażone w podstawowe media, dojazdy do posesji będą utwardzone, przed domami będą utrzymywane piękne ogrody pełne kwiatów.

Jaki ma być stan otoczenia i środowiska?	Środowisko naturalne będzie spełniać wymagane przepisami krajowymi i Unii Europejskiej normy - pełny zbiór odpadów komunalnych wraz z segregacją, oczyszczenie ścieków komunalnych i obsadzenie drzewami różnych gatunków niezagospodarowanych przestrzeni.
Jakie ma być rolnictwo?	Rolnictwo ma być nowoczesne, nastawione na produkcję towarową oraz tradycyjne, z zachowaniem ekstensywnej formy produkcji, wzbogacone o źródła dochodów pochodzące z agroturystyki.
Jakie mają być powiązania komunikacyjne?	Miejscowość ma posiadać dobrze utwardzone drogi lokalne i śródpolne, dobrze utrzymaną drogę wojewódzką, powiązania komunikacyjne mają zapewniać dostęp zarówno do Miasta Gminnego - Kłodawy, jak i do miasta powiatowego i okolicznych ważnych miejscowości, gdzie znajdują się punkty medyczne, bankomaty, poczta, itp.
Co proponujemy dzieciom i młodzieży?	Dzieci i młodzież otrzymają obiekt wyposażony w sprzęt do różnych gier świetlicowych oraz plac zabaw, bezpłatny dostęp do obiektów sportowych w miarę potrzeb, a także możliwość korzystania z wszelkich form aktywizacji, organizowanych przez mieszkańców oraz animatorów Gminnego Ośrodka Kultury w Kłodawie. Będzie również zapewniony dostęp do Filii Biblioteki Publicznej, zlokalizowanego w budynku świetlicy.

Źródło: Opinie mieszkańców podczas zebrań Rady Sołectkiej oraz obrad Zebrania Wiejskiego

8. OPIS PLANOWANYCH ZADAŃ INWESTYCYJNYCH I PRZEDSIĘWZIĘĆ AKTYWIZUJĄCYCH SPOŁECZNOŚĆ LOKALNĄ

8.1. Specyfikacja celów oraz zadań i przedsięwzięć rozwojowych

Złożone przez mieszkańców propozycje przedsięwzięć, zmierzających do poprawy warunków ich życia w miejscowości, można pogrupować w dwa cele strategiczne. Są to:

1. Rozwój infrastruktury technicznej i społecznej

2. Aktywizacja mieszkańców.

Przyjęte cele mają za zadanie zaspokoić potrzeby i aspiracje mieszkańców miejscowości i przynieść poprawę poziomu ich życia. Nawiązują one też bezpośrednio do wypracowanej wizji, w której główny nacisk położono na rozwój miejscowości pod kątem infrastruktury technicznej i społecznej.

Uzasadnienie wyboru powyższych celów jest następujące:

- Wieś i jej mieszkańcy są najcenniejszymi zasobami społeczeństwa.
- Aby maksymalnie wykorzystać istniejący potencjał, należy skoncentrować się na stworzeniu optymalnych warunków do tego celu.
- Przestrzenna integralność wsi jako jednostki osadniczej uzależniona jest od zapewnienia wszystkiego, co niezbędne jest, aby życie człowieka na wsi było satysfakcjonujące.
- Aby odnowić i rozwinąć życie na wsi, niezbędne jest stworzenie odpowiedniej infrastruktury, aby mieszkańcy mogli wykorzystać swój potencjał, zintegrować się, zaplanować dalszy kierunek rozwoju i wykreować lokalnych przywódców.
- Priorytety zadań opisane w Planie Odnowy Miejscowości mają poprawić standardy życia poprzez rozwój sfery materialnej, poprawić warunki ekonomiczne bytowania poprzez stworzenie możliwości inwestowania i tworzenia miejsc pracy, a także mają pozytywnie wpłynąć na jakość życia poprzez poczucie współtworzenia efektu.

Cel strategiczny 1

Rozwój infrastruktury technicznej i społecznej

Aby zapewnić mieszkańcom odpowiednie warunki życia, należy wyposażyć miejscowość w infrastrukturę techniczną. Oznacza to podłączenie gospodarstwa domowego do sieci wodociągowej, kanalizacyjnej, energetycznej, czy też gęstą i o dobrej jakości sieć dróg. Pod tym pojęciem kryje się także całkowite rozwiązanie kwestii odpadów stałych (odbiór, segregacja, utylizacja), czy też dostęp do sieci internetowej. Tylko pełne podłączenie mediów jest w stanie zapewnić mieszkańcom życie i rozwój na zadowalającym poziomie.

Pełne wyposażenie w infrastrukturę techniczną to obecnie nie tylko jeden z podstawowych wymogów cywilizacyjnych, ale także kluczowy warunek prowadzenia działalności gospodarczej.

Należy podkreślić również, że obecnie inwestycje w dziedzinie infrastruktury technicznej oznaczają poprawę stanu środowiska naturalnego, a więc życie w bardziej przyjaznym i zdrowym otoczeniu, co w oczywisty sposób wpływa na zwiększenie atrakcyjności danego terenu dla potencjalnych nowych mieszkańców i turystów.

Dla mieszkańców miejscowości Bierzwienna Długa w sferze infrastruktury technicznej podstawowe znaczenie ma realizacja prac inwestycyjnych, mających na celu budowę kanalizacji sanitarnej i poprawę stanu dróg.

Zaspokojenie podstawowych potrzeb z zakresu infrastruktury technicznej (sieć wodno-kanalizacyjna, drogi, chodniki, oświetlenie, itp.) jest z pewnością najważniejszym „materialnym” oczekiwaniem mieszkańców pod adresem władz Gminy. Na obecnym poziomie rozwoju społeczeństwa posiadanie pełnej infrastruktury technicznej nie jest jednak wystarczające dla zapewnienia życia i rozwoju na oczekiwanym poziomie. Równie istotna jest dostępność do tzw. usług społecznych, takich jak usługi zdrowotne, opieka społeczna, oświata, czy też kultura, sport i rekreacja.

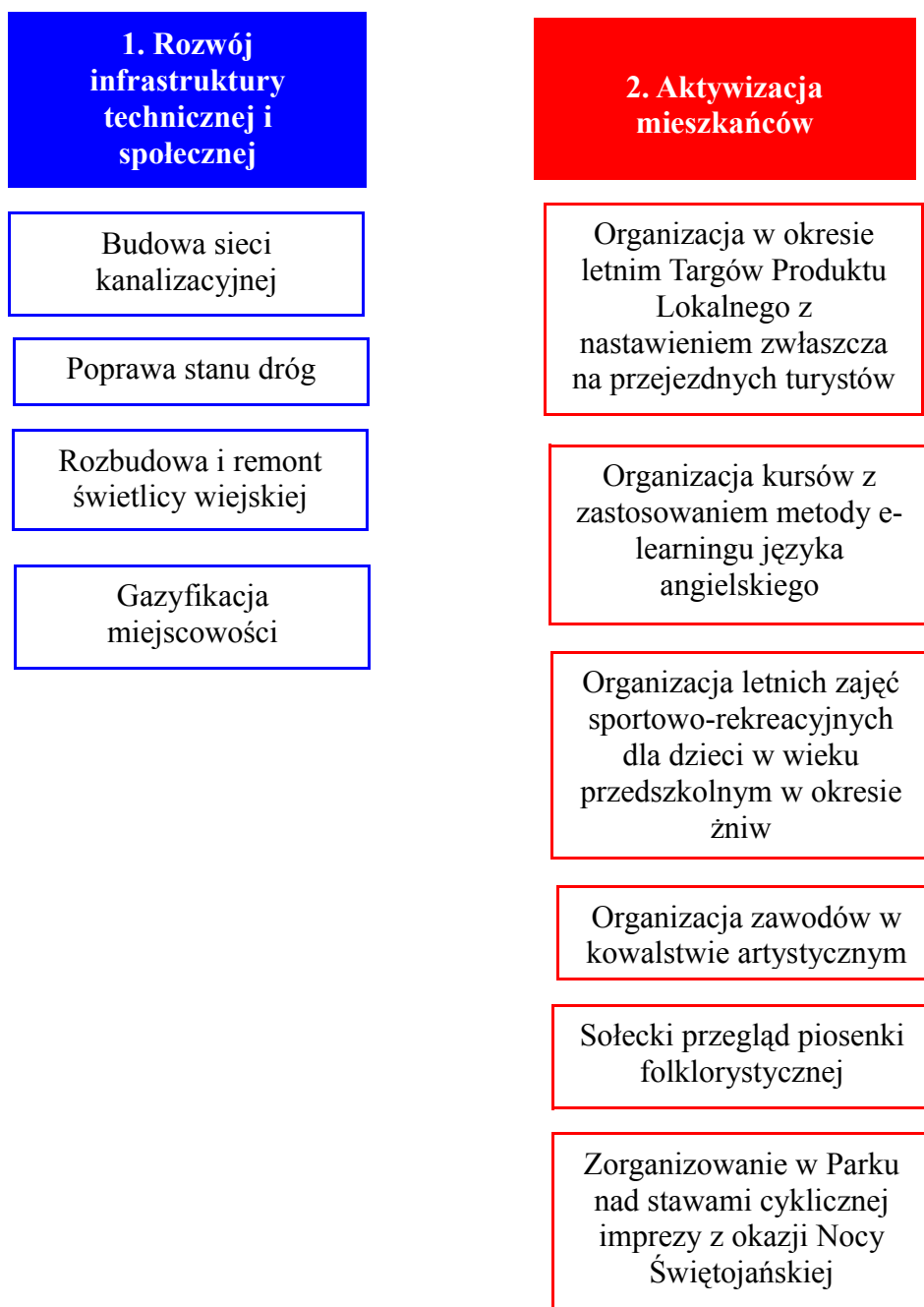
Jest oczywistym, że nie wszystkie potrzeby społeczne mieszkańców miejscowości będą mogły być zaspokajane na miejscu – wieś jest zbyt mała, aby mogły w niej działać placówki, świadczące wszystkie rodzaje usług społecznych. Dlatego też potrzeby lokalnej społeczności są inaczej ukierunkowane – pragnęłaby ona, aby na miejscu istniały dobre warunki do spędzania wolnego czasu w dobrze wyposażonej świetlicy wiejskiej.

Cel strategiczny 2 **Aktywizacja mieszkańców miejscowości**

Nawet najnowocześniejsza infrastruktura społeczna nie będzie spełniała swoich funkcji, jeżeli nie będzie odpowiednio wykorzystywana, do czego niezbędne są zarówno środki, jak i zaangażowanie szerokiego kręgu organizatorów i odbiorców.

W ostatnich latach w całym kraju notuje się spadek aktywności społecznej i dlatego tym cenniejsza jest inicjatywa mieszkańców miejscowości, polegająca na utworzeniu Grupy Odnowy Wsi, której celem jest aktywizacja społeczności wsi, przede wszystkim poprzez organizację wielu wydarzeń w świetlicy oraz w plenerze w okresie wiosenno-letnim.

Pełen zestaw zaproponowanych przez mieszkańców zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć aktywizujących społeczność miejscowości przedstawiono na poniższym rysunku. Kolejność poniższych zadań jest przypadkowa – wynika ona z kolejności zgłaszania propozycji przez mieszkańców podczas spotkań Rady Sołeckiej i Zebrania Wiejskiego.

Rysunek 8.1. Planowane przedsięwzięcia w miejscowości Bierzwienna Długa

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników spotkań Rady Sołeckiej i Zebrania Wiejskiego

8.2. Priorytetyzacja i opis zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć aktywizujących społeczność

Priorytetyzacja zadań i przedsięwzięć

Wymogiem formalnym, wynikającym z Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, jest przedstawienie w Planie Odnowy Miejscowości „planowanych zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć aktywizujących społeczność lokalną w okresie co najmniej 7 lat od dnia przyjęcia planu odnowy miejscowości, w kolejności wynikającej z przyjętych priorytetów rozwoju miejscowości, z podaniem szacunkowych kosztów ich realizacji”.

W trakcie spotkania Rady Sołeckiej najpierw spisano proponowane do realizacji zadania w kolejności wynikającej ze składanych propozycji.

Następnie uszeregowano je w kolejności zamierzonej realizacji. Zgodzono się, że najbardziej obiektywnym priorytetem będzie niezależna opinia poszczególnych uczestników spotkania, czyli ich zdanie, które zadania są najważniejsze z punktu widzenia rozwoju miejscowości, a których wdrażanie może być nieco odsunięte w czasie.

Uczyniono to poprzez głosowanie – uczestnicy na kartkach zapisali proponowaną przez siebie kolejność realizacji zadań, a następnie komisja skrutacyjna przeliczyła głosy, nadając 10 punktów zadaniu wymienionemu na pierwszym miejscu, 9 punktów zadaniu nr 2, itd.

Następnie wspólnie, w trakcie dyskusji, określono lata realizacji poszczególnych zadań. W tym miejscu lista została skorygowana o zapisy strategii wieloletniego planu inwestycyjnego Gminy (na spotkaniu obecny był przedstawiciel Urzędu), w którym część zadań została już konkretnie zaplanowana oraz o perspektywy pozyskania przez Gminę środków pomocowych na dofinansowanie realizacji części przedsięwzięć.

Z powyższego wynika, że przyjętymi priorytetami, którymi kierowano się przy ustalaniu kolejności zadań, były:

- 1) opinia mieszkańców co do ważności poszczególnych zadań z punktu widzenia rozwoju miejscowości
- 2) zapisy strategii i wieloletniego planu inwestycyjnego Gminy
- 3) perspektywy pozyskania środków pomocowych na dofinansowanie realizacji części przedsięwzięć.

Ostateczna kolejność zadań jest następująca:

- 1) Rozbudowa i remont świetlicy wiejskiej
- 2) Budowa sieci kanalizacyjnej
- 3) Poprawa stanu dróg
- 4) Organizacja w okresie letnim Targów Produktu Lokalnego, z nastawieniem zwłaszcza na przejezdnych turystów
- 5) Zorganizowanie w Parku nad stawami cyklicznej imprezy z okazji Nocy Świętojańskiej
- 6) Organizacja kursów z zastosowaniem metody e-learningu języka angielskiego
- 7) Organizacja letnich zajęć sportowo- rekreacyjnych dla dzieci w wieku przedszkolnym- w okresie żniw
- 8) Organizacja zawodów w kowalstwie artystycznym
- 9) Sołecki przegląd piosenki folklorystycznej
- 10) Gazyfikacja miejscowości.

Opis zadań i przedsięwzięć w kolejności, wynikającej z przyjętych priorytetów

Projekt 1. Rozbudowa i remont świetlicy wiejskiej

Planowany czas realizacji: 2010-2012

Szacunkowy koszt: 1.030.000 zł

Cel realizacji projektu: Stworzenie warunków do spędzania wolnego czasu przez mieszkańców miejscowości oraz ich integracji

Opis projektu:

Projekt polega na rozbudowie i remoncie świetlicy wiejskiej, która w obecnym stanie praktycznie nie nadaje się do użytkowania. Szczegółowe dane o projekcie zostaną zaprezentowane w dalszej części Planu.

Projekt 2. Budowa sieci kanalizacyjnej

Planowany czas realizacji: do 2016 roku

Szacunkowy koszt: do ustalenia

Cel realizacji projektu: Poprawa warunków życia na terenach wiejskich, ochrona środowiska naturalnego

Opis projektu:

Zapisy, dotyczące budowy sieci kanalizacyjnej na terenie Gminy znalazły się w dokumencie Strategii Rozwoju Gminy. Została także opracowana koncepcja budowy kanalizacji na terenie Gminy. Inwestycje w miejscowości Bierzwienna Długa zostały uwzględnione w powyższych dokumentach planistycznych.

Projekt 3. Poprawa stanu dróg

Planowany czas realizacji: do 2016 roku

Szacunkowy koszt: do ustalenia

Cel realizacji projektu: Poprawa warunków życia na terenach wiejskich, poprawa bezpieczeństwa

Opis projektu:

Stan dróg na terenie miejscowości pozostawia wiele do życzenia, bardzo niewielka część jest utwardzona. Budowa dróg w Bierzwiennej Długiej została uwzględniona w Strategii Rozwoju Gminy.

Projekt 4. Organizacja w okresie letnim Targów Produktu Lokalnego, z nastawieniem zwłaszcza na przejezdnych turystów

Planowany czas realizacji: od 2010

Szacunkowy koszt: 3.000 zł rocznie

Cel realizacji projektu: Promocja lokalnych produktów, promocja miejscowości, dochód dla mieszkańców

Opis projektu:

Mieszkańcy miejscowości pragną wykorzystać atut swojego położenia i zatrzymać przejezdnych turystów, organizując corocznie targi, na których lokalni wytwórcy będą oferowali swoje produkty, zarówno spożywcze, jak i rękodzielnicze.

Projekt 5. Zorganizowanie w Parku nad stawami cyklicznej imprezy z okazji Nocy Świętojańskiej

Planowany czas realizacji: od 2010

Szacunkowy koszt: 2.000 zł

Cel realizacji projektu: Pielęgnacja tradycji, integracja mieszkańców, zwiększenie atrakcyjności miejscowości

Opis projektu:

Wyniki licznych spotkań mieszkańców wskazują na to, że ich wolą jest rozwój i pielęgnacja tradycji ludowych. Obchody Nocy Świętojańskiej są szczególnie atrakcyjne dla społeczności lokalnej i przyjezdnych, dlatego też planowana jest ich coroczna organizacja.

Projekt 6. Organizacja kursów z zastosowaniem metody e-learningu języka angielskiego

Planowany czas realizacji: 2009-2016

Szacunkowy koszt: 4.000 zł rocznie

Cel realizacji projektu: Zwiększenie stopnia znajomości języka angielskiego wśród mieszkańców, zwiększenie dostępności do edukacji

Opis projektu:

Kursy będą organizowane z wykorzystaniem sprzętu komputerowego, będącego w dyspozycji szkoły. Środki na realizację projektu zostaną pozyskane z programu LEADER PROW.

Projekt 7. Organizacja letnich zajęć sportowo-rekreacyjnych dla dzieci w wieku przedszkolnym w okresie żniw

Planowany czas realizacji: 2009-2016

Szacunkowy koszt: 1.500 zł rocznie

Cel realizacji projektu: Zapewnienie opieki nad dziećmi w okresie żniw, zapewnienie im interesującej i bezpiecznej formy spędzania wolnego czasu

Opis projektu:

W okresie żniw, kiedy osoby dorosłe zajęte są pracą na polu, często pojawia się problem opieki nad dziećmi. W trakcie spotkań z mieszkańcami pojawił się pomysł organizacji w tym czasie dla dzieci przedpołudniowych zajęć. Przewiduje się, że w zajęciach, przez okres 2 tygodni, uczestniczyć będzie 15 dzieci. Środki na realizację przedsięwzięcia planuje się pozyskać z takich źródeł, jak program LEADER, Urząd Miasta i Gminy, czy Urząd Marszałkowski.

Projekt 8. Organizacja zawodów w kowalstwie artystycznym

Planowany czas realizacji: od 2010 roku

Szacunkowy koszt: 1.000 zł rocznie

Cel realizacji projektu: Przywrócenie i pielęgnacja tradycji ginącego zawodu, integracja mieszkańców, zapewnienie interesującej formy spędzania wolnego czasu, zwiększenie atrakcyjności miejscowości

Opis projektu:

Kowalstwo było kiedyś rozpowszechnionym zawodem na terenie Gminy, stąd też pomysł wskrzeszenia wielowiekowej tradycji poprzez organizację corocznych zawodów. Środki na ten cel zostaną pozyskane w ramach programu małych grantów programu LEADER.

Projekt 9. Sołecki przegląd piosenki folklorystycznej

Planowany czas realizacji: od 2009

Szacunkowy koszt: 1.000 zł

Cel realizacji projektu: Ochrona i pielęgnacja tradycji, zapewnienie interesującej formy spędzania wolnego czasu, zwiększenie atrakcyjności miejscowości

Opis projektu:

Sposobem zachęcenia mieszkańców do zainteresowania się tradycyjnymi piosenkami ludowymi, ma być organizacja sołeckich konkursów piosenki, których laureaci uczestniczyliby w przeglądach na szczeblu gminnym.

Projekt 10. Gazyfikacja miejscowości

Planowany czas realizacji: do 2016

Szacunkowy koszt: do ustalenia

Cel realizacji projektu: Poprawa warunków życia na terenach wiejskich, poprawa stanu środowiska naturalnego

Opis projektu:

Zapis o gazyfikacji terenów wiejskich Gminy znalazł się w dokumencie Strategii Rozwoju Gminy. Problem jest tutaj, podobnie jak w wielu innych gminach w kraju, stopień zainteresowania mieszkańców podłączeniem do sieci gazowniczej ze względu na wysokie koszty. Wykonawcą projektu nie jest Gmina, lecz firmy gazownicze.

8.3. Opis projektu, uwzględniającego finansowanie w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich

Aby zrealizować Projekt 1 pod nazwą „Rozbudowa i remont świetlicy wiejskiej”, Gmina zamierza wystąpić o dofinansowanie w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013, Działanie „Odnowa i rozwój wsi”.

Projekt ten w pełni realizuje zakładane we wspomnianym Działaniu PROW cele i mieści się w zdefiniowanym zakresie wsparcia.

Stan obecny:

Stan budynku, w którym znajduje się świetlica wymaga remontu. Budynek nie posiada instalacji centralnego ogrzewania, a jedyne pomieszczenie ogrzewane za pomocą starego pieca typu „koza” służy zebraniom wiejskim. Pomieszczenia budynku nie posiadają instalacji wodno-kanalizacyjnej, brak jest sanitariatów, kotłowni, itp. Budynek nie jest ocieplony, dach wymaga kapitalnego remontu, włącznie ze stropem. Otoczenie wokół budynku nie posiada żadnych urządzeń infrastruktury - brak jest parkingu, stojaków na rowery, ławek, lamp, kwietników, ogrodzenia, itp. W ścianach budynku występują liczne pęknięcia.

Cel realizacji projektu:

Stworzenie warunków do spędzania wolnego czasu, szczególnie przez dzieci i młodzież (poprawa sprawności ruchowej dzieci poprzez zapewnienie dostępu do miejsc rekreacji, poprawa ich kondycji psychicznej, zapobieganie otyłości, chorób układu ruchu oraz zapobieganie patologii społecznej wśród dzieci i młodzieży)

Uzasadnienie projektu:

- 1.. Podniesienie atrakcyjności wsi i standardu spotkań wiejskich poprzez rozbudowę i remont świetlicy
- 2.. Zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych.

- 3.. Rozwój tożsamości społeczności wiejskiej i zachowanie dziedzictwa kulturowego poprzez spotkania wiejskie w rozbudowanej i wyremontowanej świetlicy wiejskiej

Harmonogram rzeczowo-finansowy:

Wszystkie prace, związane z realizacją projektu, zaplanowano na lata 2010-2012. Dokładny harmonogram rzeczowo-finansowy przedstawia Tabela 8.1.

Tabela 8.1. Harmonogram rzeczowo-finansowy projektu

Wyszczególnienie	Wartość robót (netto) zł
Roboty budowlano - dobudowa i remont budynku świetlicy	516.297,97
Roboty instalacji elektrycznej	54.212,28
Roboty instalacji wod- kan., c.o.	119.508,27
Roboty zewnętrzne - zagospodarowanie terenu	156.600,76
Razem wartość projektu netto	846.619,28
Podatek VAT	186.256,25
Razem wartość projektu brutto	1.032.875,53

Źródło: Urząd Miasta i Gminy w Kłodawie

Z kolei Tabela 8.2. przedstawia strukturę finansowania wnioskowanego projektu.

Tabela 8.2. Struktura finansowania wnioskowanego projektu

Wyszczególnienie	Wartość brutto (w zł)
Środki gminne	341.822,60
Środki zewnętrzne – fundusze strukturalne PROW, działanie Odnowa i rozwój wsi	500.000,00
Wartość razem	841.822,60

Źródło: Urząd Miasta i Gminy w Kłodawie

9. ZGODNOŚĆ STRATEGII MIEJSCOWOŚCI ZE STRATEGIĄ ROZWOJU GMINY

Decyzję o opracowaniu strategii rozwoju dla gminy Kłodawa, Urząd Miasta i Gminy podjął w połowie 1999 roku, przy czym założono, że dokument taki zostanie wypracowany przy udziale lokalnej społeczności stanowiącej zespół strategiczny.

Analiza stanu gminy Kłodawa została opracowana w miesiącach sierpień – wrzesień 1999 roku, a wyniki tej analizy zostały przedstawione uczestnikom zespołu strategicznego wraz z kopią dokumentu analizy. Podczas tego spotkania dokonano prezentacji metody ZOPP, jako metody wybranej do projektowania strategii gminy Kłodawa – metody opartej na udziale i konsensusie przedstawicieli lokalnej społeczności i metody przyjętej oraz stosowanej w Unii Europejskiej. Ponadto na spotkaniu tym dokonano weryfikacji zespołu strategicznego (wstępnie określonego przez władze gminne) poszerzając go o przedstawicieli niektórych środowisk społeczno-gospodarczych.

Na podstawie analizy atutów oraz braków i problemów, biorąc pod uwagę wszystkie zidentyfikowane uwarunkowania rozwoju Gminy, oraz w wyniku oceny istniejącego stanu zagospodarowania, analizy uwarunkowań rozwoju, wyodrębniono cel nadrzędny strategii długofalowej:

Rozwój gospodarczo - społeczny

W rezultacie przeprowadzonych warsztatów strategicznych z szerokim udziałem pracowników Urzędu Miasta i Gminy oraz jednostek podległych, radnych, szefów wielu innych instytucji i przedsiębiorstw, sformułowano nadrzędny cel oraz cele operacyjne rozwoju Miasta i Gminy Kłodawa. Bazując na zidentyfikowanych uwarunkowaniach rozwojowych gminy (a więc posiadanych atutach oraz najistotniejszych brakach i problemach), wytyczają one główne kierunki rozwoju gminy. Ich realizacja w kilkunastoletniej perspektywie powinna doprowadzić do osiągnięcia pożądanego stanu rozwoju gminy, określonego w jej misji.

Główne cele strategiczne w sposób bezpośredni nawiązują do misji. Realizacja programów, prowadząca do osiągnięcia celów związanych z podniesieniem technicznych i społecznych warunków życia w gminie, będzie prowadziła do osiągnięcia pożądanego statusu określonego w misji. Plan strategiczny w rozumieniu jego twórców - przedstawicieli społeczności lokalnej - nie jest bowiem tylko listą życzeń i dokumentem opisującym marzenia o przyszłości, ale od momentu zatwierdzenia stanie się podstawą pracy personelu zarządzającego i kierującego usługami, dokumentem ustalającym hierarchię ważności zadań i określającym czas ich realizacji.

Cele operacyjne, są to cele bieżące, których realizacja przyczyni się do osiągnięcia celu strategicznego. Cele operacyjne w Gminie według Strategii Rozwoju:

1. Bezpieczna gmina

2. Dbalność o środowisko

Analiza celów według Strategii Rozwoju Gminy Kłodawa:

- Lepsza jakość dróg i ulic
- Częściowa gazyfikacja gminy
- Uregulowana gospodarka ściekowa i odpadami
- Właściwe zabezpieczenie dostaw wody
- Ekologiczne źródła ciepła
- Nowy cmentarz
- Dbłość o środowisko naturalne
- Wystarczająca baza rekreacyjno – sportowa
- Różnorodna oferta spędzania wolnego czasu mieszkańców
- Płaszczyzna współpracy władzy ze społeczeństwem
- Dbłość o ład i porządek publiczny
- Odpowiednia baza oświatowa gminy
- Wystarczająca kadra do nauki języków obcych
- Bezpieczna gmina
- Alternatywne źródła dochodów
- Rozwój budownictwa mieszkaniowego

Przedstawione w niniejszym opracowaniu projekty w pełni wpisują się w strategię rozwoju Gminy. Zgodność zawartych w niniejszym Planie zadań ze Strategią Rozwoju Gminy przedstawia Tabela 9.1.

Tabela 9.1. Zgodność projektów strategii Planu rozwoju miejscowości ze strategią rozwoju Gminy

Cel nadrzędny Gminy	Projekty w ramach Planu Odnowy Miejscowości
Rozwój gospodarczo - społeczny	1) Rozbudowa i remont świetlicy wiejskiej 2) Budowa sieci kanalizacyjnej 3) Poprawa stanu dróg 4) Organizacja w okresie letnim Targów Produktu Lokalnego, z nastawieniem zwłaszcza na przejezdnych turystów 5) Zorganizowanie w Parku nad stawami cyklicznej imprezy z okazji Nocy Świętojańskiej 6) Organizacja kursów z zastosowaniem metody e-learningu języka angielskiego 7) Organizacja letnich zajęć sportowo-rekreacyjnych dla dzieci w wieku przedszkolnym- w okresie zniw 8) Organizacja zawodów w kowalstwie artystycznym 9) Sołecki przegląd piosenki folklorystycznej 10) Gazyfikacja miejscowości.

Źródło: Opracowanie własne

10. WDRAŻANIE PLANU ODNOWY MIEJSCOWOŚCI

System wdrażania Planu Odnowy Miejscowości jest realizowany w oparciu o system wdrażania pomocy strukturalnej Unii Europejskiej. Unia Europejska nakłada na państwa członkowskie – beneficjentów korzystających ze środków finansowych funduszy strukturalnych, obowiązek przestrzegania zasad i procedur wspólnotowych, które zostały określone w Rozporządzeniu ramowym nr 1260/1999/WE z dnia 21 czerwca 1999 r.

Poszczególne projekty będą wdrażane w oparciu o zasady wydatkowania środków według źródeł ich pochodzenia. Korzystanie ze środków własnych, jak i środków unijnych wymusza konieczność sprostania wielu wymogom formalnym, głównie za sprawą odmiennych zasad wykorzystania danych środków finansowych.

Funkcję podmiotu koordynującego realizację Planu będzie pełnił specjalnie powołany zespół osób, w skład którego wejdą:

- Burmistrz Miasta i Gminy Kłodawa
- Sołtys Sołectwa Bierzwienna Długa
- Skarbnik Miasta i Gminy Kłodawa.

Zakres zadań zespołu obejmuje między innymi:

- ustalenie szczegółowych zasad i kryteriów realizacji Planu
- zapewnienie zgodności realizacji Planu z poszczególnymi dokumentami programowymi wyższego rzędu, w tym w szczególności w zakresie zamówień publicznych, zasad konkurencji, ochrony środowiska, jak też zagwarantowanie przestrzegania zasad zawierania kontraktów publicznych
- zbieranie danych statystycznych i finansowych na temat postępów wdrażania oraz przebiegu realizacji projektów w ramach Planu
- zapewnienie przygotowania i wdrożenia planu działań w zakresie informacji i promocji Planu
- przygotowanie rocznych raportów na temat wdrażania Planu, zbieranie informacji do rocznego raportu o nieprawidłowościach
- dokonanie oceny po zakończeniu realizacji Planu.

Do właściwej oceny Planu, Instytucja Zarządzająca może tworzyć grupy robocze, korzystać z opinii niezależnych ekspertów lub usług innych instytucji.

Urząd Miasta i Gminy w Kłodawie jako instytucja wdrażająca Plan jest odpowiedzialny za:

- sporządzanie i składanie wniosków aplikacyjnych o dofinansowanie przedsięwzięć, ujętych w niniejszym Planie
- pomoc w ewentualnym składaniu wniosków aplikacyjnych przez podmioty, działające na terenie miejscowości
- ewentualne monitorowanie wdrażania poszczególnych projektów
- zapewnienie informowania o współfinansowaniu przez UE realizowanych projektów.

W realizacji Planu Urząd powinien oczywiście na bieżąco, aktywnie współpracować z Radą Sołecką.

11. MONITOROWANIE, OCENA, AKTUALIZACJA I KOMUNIKACJA SPOŁECZNA

System monitorowania Planu

Kluczowe znaczenie w monitorowaniu i stymulowaniu realizacji Strategii posiada Rada Miejska. Współpracuje ona z zespołem oraz z Radą Sołecką. Jej główną rolą będzie monitorowanie przebiegu realizacji zadań zawartych w Planie oraz ewentualne interweniowanie w przypadku stwierdzenia spóźnień lub nieuzasadnionej rezygnacji z realizacji zadania.

Sposoby oceny i aktualizacji Planu

Skuteczność Planu będzie poddawana bieżącej ocenie. Sprawowana ona będzie przez Radę Miejską przy pomocy wskaźników postępu realizacji i oceny skuteczności wdrażanych projektów.

Z procesem oceny będzie powiązana aktualizacja Planu – corocznie wraz z przeglądem wykonania Planu będzie proponowane, w miarę potrzeby, wprowadzanie nowych zadań, wynikających z rodzących się potrzeb i możliwości. Propozycje nowych zadań będą mogły być zgłaszane przez Radę Sołecką, Burmistrza, bądź radnych. Będą one, podobnie jak pierwotna wersja Planu, zatwierdzane najpierw przez Zebranie Mieszkańców, a następnie przez Radę Miejską.

Public Relations Planu

Zadaniem działań informacyjnych i promocyjnych jest:

- zapewnienie powszechnego dostępu do informacji o możliwościach ubiegania się o wsparcie ze środków funduszy strukturalnych na realizację projektów, zawartych w Planie
- zapewnienie czytelnej informacji o kryteriach oceny i wyboru projektów oraz obowiązujących w tym zakresie procedurach
- zapewnienie bieżącej informowania opinii publicznej o zakresie i wymiarze pomocy wspólnotowej dla poszczególnych projektów i rezultatach działań na poziomie miejscowości
- inicjowanie dodatkowych działań promocyjnych o zasięgu lokalnym
- zapewnienie współpracy z instytucjami zaangażowanymi w monitorowanie i realizowanie Planu w zakresie działań informacyjnych i promocyjnych poprzez wymianę informacji i wspólne przedsięwzięcia
- wykorzystanie nowoczesnych źródeł przekazu i nowoczesnych technologii, m.in. takich jak: Internet, poczta elektroniczna, w celu usprawnienia komunikacji pomiędzy podmiotami uczestniczącymi w realizacji Planu.

Wszelkie działania podejmowane w ramach Planu będą uwzględniały specyficzne potrzeby grup docelowych w kwestii informacji oraz użytych instrumentów w celu osiągnięcia maksymalnej skuteczności. Grupą docelową Planu jest:

- społeczność Gminy – to bezpośredni beneficjent – kształtowanie i informowanie opinii publicznej poprzez przekazywanie powszechnej wiedzy o działaniach Unii Europejskiej,

o wdrażaniu i wykorzystaniu środków wspólnotowych, o korzyściach płynących z członkostwa, o budowaniu pozytywnego wizerunku podmiotów zaangażowanych w proces wdrażania pomocy, co przyczyni się do poparcia dla inwestycji

•beneficjenci - osoby, instytucje lub grupy społeczne bezpośrednio korzystające z wdrażanej pomocy:

–Jednostki samorządu terytorialnego

–Instytucje kultury, dla których organizatorami są jednostki samorządu terytorialnego

–Osoby prawne lub jednostki organizacyjne, nie posiadająca osobowości prawnej, działające na podstawie przepisów o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w RP, o stosunku Państwa do innych kościołów i związków wyznaniowych oraz o gwarancjach wolności sumienia i wyznania

–Organizacje pozarządowe o statusie organizacji pożytku publicznego w rozumieniu ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, której cele statutowe są zbieżne z celami działania „Odnowa i rozwój wsi” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013

–Inne podmioty, uzyskujące wsparcie w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich (oś 4 LEADER).

Szczególnie istotną jest potrzeba kształtowania pozytywnego wizerunku Planu. Za jego pośrednictwem należy kształtować świadomość w zakresie istnienia oraz możliwości pozyskania środków dla jednostek samorządu terytorialnego, a od tego uzależnione jest wykorzystanie pomocy w ramach funduszy strukturalnych płynących z Unii Europejskiej.

12. SPIS TABEL

Tabela 4.1. Ocena zasobów miejscowości Bierzwienna Długa.....	18
Tabela 5.1. Opis miejscowości Bierzwienna Długa.....	20
Tabela 6.1. Analiza SWOT miejscowości Bierzwienna Długa.....	22
Tabela 7.1. Wizja stanu docelowego miejscowości Bierzwienna Długa.....	23
Tabela 8.1. Harmonogram rzeczowo-finansowy projektu	33
Tabela 8.2. Struktura finansowania wnioskowanego projektu.....	33
Tabela 9.1. Zgodność projektów strategii Planu rozwoju miejscowości ze strategią rozwoju Gminy	35

13. SPIS RYSUNKÓW

Rysunek 2.1. Położenie miejscowości Bierzwienna Długa.....	8
Rysunek 2.2. Pomnik Armii „Poznań” na terenie Szkoły Podstawowej im. Gen. Tadeusza Kutrzeby.....	10
Rysunek 3.1. Kościół św. Dominika.....	12
Rysunek 8.1. Planowane przedsięwzięcia w miejscowości Bierzwienna Długa.....	27